

به نام خدا

فرایند برنامه ریزی یک پروژه معماری

(۱) ادبیات پروژه

(۲) شناسائی اهداف

(۳) گردآوری اطلاعات

(۴) شناسائی مفاهیم و راهبردهای برنامه ای

(۵) تعیین نیازهای کمی ← نوع کاربری ها، محاسبه سرانه ها و اندازه فضاها

(۶) ترکیب مساله طراحی ← در این پروژه: ارائه راهکارهای پیشنهادی

* دانشجویان می بایست مراحل زیر را به عنایت به شماره هر بخش در پروژه عملی خود به صورت فایل وورد یا پی دی اف یا پاور پوینت تهیه و ارائه نمایند *

* این مراحل به طور متناوب کمی و کیفی اند؛ کیفی شامل اهداف، مفاهیم و مساله طراحی، کمی شامل واقعیتها و نیازها.

(۱) ادبیات پروژه

۱-۱- مطالعات اولیه پروژه

کارفرما (کلیه اعضای حقیقی و حقوقی)، مشاور (کلیه اعضای حقیقی و حقوقی)، معمار طراح و ناظر (تیم طراحی و نظارت)، بودجه، مدت زمان طراحی و اجزاء، تاریخچه و تاریخهای ارزشمند، معرفی سایت مجموعه، استان و شهر، دلایل اولیه تهیه و تدارک پروژه و ...

۱-۲- پژوهش درباره نوع پروژه

مراتب و روند طراحی پروژه، سلسله مبنای نظری و عملی حاکم در طراحی، نوع کاربری، فضاهای تعیین شده، پیش بینی های جمعیتی و ساختاری، افق طراحی، پدافند غیر عامل و شرایط بحرانی پیش بینی شده، امکان توسعه پروژه، بررسی فازهای طراحی و اجرا، برنامه زمانبندی و ...

۱-۳- بازدید از پروژه

تدارک کلیه اسناد نوشتاری و ترسیمی پروژه (دفترچه مطالعات، دفترچه نقشه های فاز ۱ و ۲)، عکس های قبلی و موجود فعلی، عکسبرداری کامل از پروژه، گردآوری کلیه اسناد و مدارک پروژه و زمین احداثی و ...

۱-۴- بررسی متون یا پژوهشهای نوشتاری

بررسی نمونه های موردی مشابه موجود داخلی و خارجی، گردآوری کلیه منابع مطالعاتی و طراحی نظیر جداول سرانه، آئین نامه ها، بخشنامه ها، نشریه های سازمان های ذیربط (سازمان مسکن و شهرسازی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، نظام مهندسی، مباحث مقررات ملی ساختمان، آتش نشانی و ...)، نویفرت، تایم سیور، هندبوک معماری، مجلات و کتابهای داخلی و خارجی و ...

۱-۵- بررسی زمینه پروژه

مطالعات اقلیمی، جمعیتی، بررسی اوضاع اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ... حاکم در دوران طراحی و اجرای پروژه، تخمین مقطع زمانی طراحی و احداث پروژه، انتصابات خاص فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و ... به گروه ها و مشاوران خاص در دوران حکومتهای مختلف، پروژه هایی که نتیجه اقدامات سیاسی است، بررسی نمادها و گرایشهای خاص (مثلا انقلاب ۱۳۵۷ و جنگ تحمیلی و ...) و ...

۲) شناسائی اهداف

۱-۲- اهداف سازمانی

۲-۲- اهداف ساختمانی

۱-۲-۲) اهداف و مقاصد فرمی (شکلی)

۲-۲-۲) اهداف و مقاصد عملکردی

۳-۲-۲) اهداف و مقاصد اقتصادی

۴-۲-۲) اهداف و مقاصد زمانی

۳-۲- اهداف و مقاصد عملیاتی

۴-۲- اهداف و مقاصد آرمانی و زبانی

۵-۲- راه حل‌های کالبدی به عنوان اهداف و مقاصد

۶-۲- اهداف و مقاصد دیر شکوفا

- در میان گذاشتن اهداف و مقاصد با کارفرماها

- بازبینی اهداف و مقاصد

۳) گردآوری اطلاعات

۱-۳- کاربران ساختمان

۲-۳- شبکه های اجتماعی و سازمانی

۳-۳- تعیین استاندارد فضا (مجموع به منابع داخلی و خارجی)

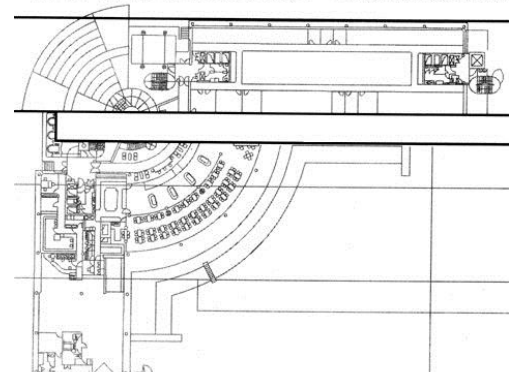
منابع داخلی

- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (معاونت نظارت، راهبردی ریاست جمهوری)
- وزارت راه و شهرسازی- سازمان نظام مهندسی کشور
- شورای عالی آلگوی مصرف
- مرکز تحقیقات مسکن و ساختمان، وابسته به وزارت مسکن و شهرسازی

منابع خارجی

- آمریکا
 - HUMAN DIMENSION & INTERIOR SPACE
 - TIME SAVER – PLANING TYPES / INTERIOR DESIGN
 - ARCHITECTURAL GRAPHIC STANDARDS
- انگلستان
 - NEW METRIC HANDBOOK
- اروپا
 - NEUFERT , ARCHITECTURAL DATA

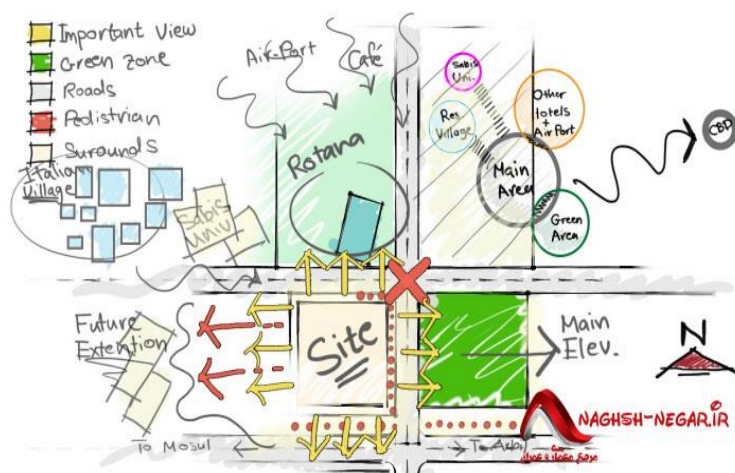
The Architects' Handbook

۴-۳- اطلاعات مربوط به مقررات (مقررات ملی ساختمان)

۵-۳- تحلیل سایت

- بافت سایت: سیما و طبیعت کلی منطقه ای که سایت در آن واقع شده است.
- توصیف قانونی: محدوده قانونی، حدود معابر، حق ارتفاع، ابعاد ساختمان، دیوار مشترک.
- منطقه بندی: قوانین منطقه ای شامل عقب نشینی ها، میزان اشغال زمین، شرایط پارکینگ
- ترافیک: انواع مسیرها، جهت ها، سرعت و حجم ترافیک درون و اطراف سایت.
- خدمات شهری: مکان یابی خطوط خدمات شهری مانند گاز، آب، تلفن، فاضلاب، برق.
- عوارض طبیعی: نقشه برداری از عوارض طبیعی سایت.

- چشم اندازها: دید مناظر همسایگی سایت خصوصاً در ورودی ها.

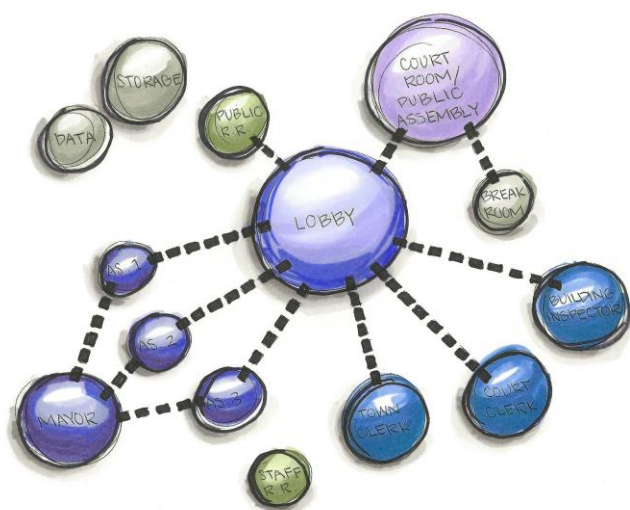
- سیمای ساخت و ساز موجود.

- وضعیت خاک.

- پوشش گیاهی و جانوری.

- کیفیت های حسی: صداها و بوهای مربوط به سایت.

۳-۶- اقلیم

۴) شناسایی مفاهیم و راهبردهای برنامه ای

۴-۱- روابط عملکردی

۴-۲- متمرکزسازی و تمرکززدایی

۴-۳- انعطاف پذیری

۴-۴- جریان

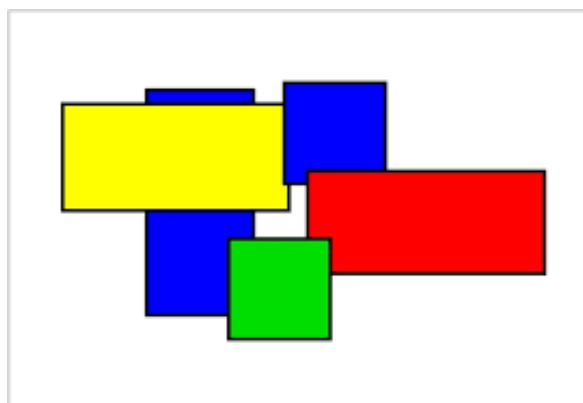
۴-۵- صرفه جویی در مصرف انرژی

۴-۶- اولویتها

۴-۷- فاز (مرحله بندی)

۴-۸- سلسله مراتب دسترسی

۴-۹- راهبردها و کیفیت

۵) تعیین نیازهای کمی

۵-۱- مشارکت کارفرما

۵-۲- تعیین ابعاد پروژه

۵-۱-۲- نیازهای فضایی

۵-۲-۲- نیازهای مالی

۶) ترکیب مسئله طراحی ← ارائه راهکارهای پیشنهادی

- ملاحظات چهارگانه

عملکرد	۱. افراد ۲. فعالیتها ۳. روابط
فرم	۴. سایت ۵. محیط ۶. کیفیت
اقتصاد	۷. بودجه اولیه ۸. هزینه های عملکردی ۹. هزینه های زندگی روزمره
زمان	۱۰. گذشته ۱۱. حال ۱۲. آینده